

FP9

**FOLKESKOLENS
PRØVER**



**BØRNE- OG
UNDERVISNINGSMINISTERIET**
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

DANSK, LÆSNING OG RETSKRIVNING

Retskrivning

Opgavehæfte

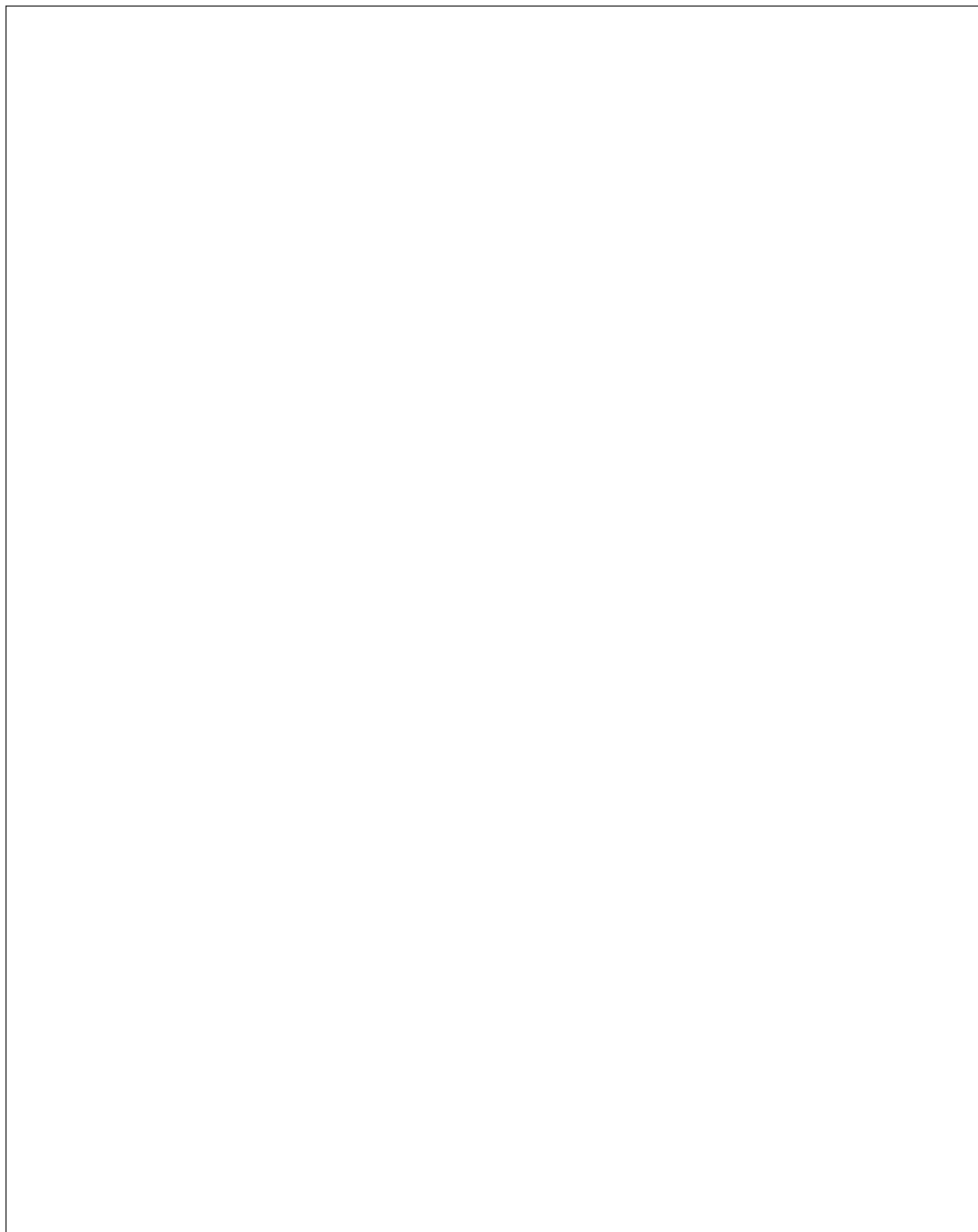
Retskrivning varer 1 time (60 minutter)

Torsdag den 4. maj 2023
Kl. 9.00-10.30

Æg

Første del - opgave 1

Æg er hurtige at tilberede og blandt



Æg

Første del - opgave 2

Når vi taler om æg, _____ vi typisk til hønseæg. De består som andre fugleæg af en _____ og en blomme. Æg er derfor både _____ .
_____ indeholder æg en række _____ vitaminer og _____ som fx jod, fosfor og _____. Vitaminet B2 hjælper kroppen med at _____ de røde _____, som har ansvar for at _____ ilt fra lungerne ud til kroppens mange _____. D-vitamin holder både _____ og _____ ved lige. Jod er bl.a. vigtigt for vores _____, og fosfor er med til at regulere kroppens _____.
Selv vores _____ bliver styrket, når æg _____ i maden. På den baggrund _____ de fleste _____, at æg er meget sunde for os. Blot vi ikke _____ og spiser for mange.
Æg kan indgå i alt fra suppe til _____, og _____ kan foregå på et hav af måder. En forholdsvis _____ teknik, som ofte bruges i såkaldt _____ madlavning, kaldes ved det _____ navn *pochering*. Forsigtigt kommes ægget i vand, som er lidt under _____, eventuelt tilsat en smule _____. Ved pocheringen opnår ægget en særlig _____, og det er et _____, som mange holder af. Pocherede æg har _____ indgået i en del signaturretter gennem tiden.
Spiser man æg i rå form - en _____ for nogle - anbefales det at anvende _____ æg for at undgå _____.
Æggets _____ er en _____ konstruktion. Den gør ægget stabilt og derved _____ over for _____ udefra. Til gengæld _____ æggeskallen lettere, når den udsættes for _____ slag. Det har _____ sine fordele. For æggets _____ bevirker, at det kan holde til at blive _____ på, men alligevel flækker, når et _____ banker på indersiden.

Ét eller flere ord - små og store bogstaver

Skriv teksten, så den bliver korrekt.
Kommateringen skal ikke ændres.

Til rette vedkommende! Jeg skriver angående de kinesiske pynte æg af mærket bing & grøndahl, jeg har købt via jeres web site. Ved modtagelsen af pakken kunne jeg se, at indpakningen var brudt. da jeg tog æggene ud, opdagede jeg også, at der var synlige fedt pletter på begge æg. Jeg ønsker derfor ikke at beholde dem og vil bede om at få tilbagebetalt beløbet. Håber, I har forståelse for min reklamation.

Med venlig hilsen Andrea

Til rette vedkommende!

Komma

Sæt de kommaer, som mangler.

Du kan sætte kryds og bolle ved at trykke under ordene.

Det er valgfrit og indgår ikke i bedømmelsen af din besvarelse.

Husk at angive, hvilken slags komma du sætter.



Løser du opgaven på papir, indsætter du kommaerne direkte i teksten herunder.

Jeg sætter startkomma. Jeg sætter ikke startkomma.

1. Kaviar er saltede æg eller såkaldt rogn som kommer fra forskellige fisk.
2. Den type rogn man traditionelt kalder for ægte kaviar kommer fra støren og findes i forskellige sorte og gråbrune nuancer.
3. Støren lever bl.a. i floder i Østeuropa Rusland og Mellemøsten og kan blive en stor krabat på op til 300-400 kg.
4. Stammer rognen fra andre fisk eller er den vegetarisk og lavet af fx tang og alger kaldes den for uægte kaviar.
5. På grund af stor efterspørgsel på ægte kaviar blev der i 1900-tallet fisket så meget stør at arten nu er truet og prisen på kaviar er derfor steget til svimlende højder.



Løser du opgaven i PDF-format på skærmen, skal du indsætte de kommaer, som mangler, i den redigerbare tekst herunder.

Jeg sætter startkomma. Jeg sætter ikke startkomma.

Rigtig form

Skriv den rigtige form af de ord, der står i parentes.

Skidne æg

Til denne (klassisk) klassiske ret - med et ikke så (smigre) _____ navn - skal man bruge hårdkogte æg og dertil en sovs, der bedst kan (beskrive) _____ som en lun sennepssalsa.

Sovsen/salsaen baserer sig på en traditionel opbagning med smør og hvedemel tilsat mælk, gerne en fed mælk, og så (forskellig) _____ typer af sennep: dijonsennep, grov sennep eller fiskesennep. Smag til med salt og peber til sidst.

For at lette både smags- og synsindtrykket anbefaler vi at servere de (tilberede) _____ æg med en frisk salat. Det kan fx være med blade af feld-, hjerte- og måske romainesalat.

Bland salatbladene med en krydderurt, fx purløg, og (dryppe) _____ med olivenolie blandet med syrlighed fra citron eller marinade.

De (koge) _____ æg anrettes halverede med den tykke sennepssovs (hælde) _____ udover og salaten ved siden af. Spis og nyd (ret) _____, mens sovsen endnu er lun.

Fra nutid til datid

Teksten står i nutid.

Lav den om til datid ved at skrive datidsformen af de udsagnsord, som står i parentes.

Æggelege

Min mormor (holder) holdt af at fortælle om lege fra sin barndom. Det (er) _____ ofte lege, hvor æg (indgår) _____. Nogle af dem var lidt mærkelige, (synes) _____ vi alle sammen dengang.

En af dem (kalder) _____ min mormor at "trante æg". Den (handler) _____ om at trille æg ned ad en bakke. Det (gælder) _____ om, at ens æg (kommer) _____ længst uden at gå i stykker.

En anden leg (hedder) _____ at pikke æg. Her (slår) _____ man to hårdkogte æg mod hinanden. Man (vinder) _____, når den andens æg blev ødelagt.

Ret en tekst

Ret fejlene i teksten. Kommateringen skal ikke ændres.
Hvis du vil slette en rettelse, skal du trykke på krydset.



Løser du opgaven på papir, skal du strege det forkerte ud og skrive det rigtige ovenover som vist i eksemplet herunder.

~~Dyre æg~~

Dyre æg findes i mange størrelser og farver. Det største æg fra et nulevene dyr er strudseægget. Det kan veje op til 1500 g, hvilket svare til ca. 20 hønseæg.

Man kan godt spise et strudseæg, men det kan være nødvendigt med værktøj for at få hul på skalen, uanset om man vil lave en omelet eller spise det hårdkogt. Det kræver dog en lang kogetid, hvis det skal være hårdkogt.

Prisen for et strudseæg er højere end for et almindelig hønseæg, og man kan ikke bare finde det i det lokale supermarked. I Danmark er der nogen få gårdbutikker, som forhandler strudseæg, og her kan man typisk også få lov til at se den imponerende fugl, der ligger dette kæmpe æg. Strudsen lever ikke vildt her hjemme i Danmark, men man kan fx møde den på den Afrikanske savanne.



Løser du opgaven i PDF-format på skærmen, skal du rette fejlene i den redigerbare tekst herunder.

Elevens UNI-Login:
Skolens navn:
Tilsynsførendes underskrift:

